

Utmärkt wakra och afbeles

Nya Wisor.

Den Första:
Brodermordet i Upsala.

Den Andra,
En utmärkt öm och varm kärleksvisa om
Erik och Sigfrida.

Den Tredje:
Ensam i stuggrita dalen.

Helsingfors, tryckt hos A. A. Lindfors, 1877.

Brodermordet i Upsala.

I.

Bröderna Johan, 24 år och gift, Gustaf 18 år och Albert, 14 år, alla med tillnamnet Eriksson och slagtare till yrket, bodde wid lägenheten Hugoland straxt utom Waksalatull inwid Upsala. Redan se'n flere år tillbaka hade kif och oenighet varit rådaude mellan Johan och Gustaf af orsak att Johan, som Gustaf säger, alltid varit "stygg" emot honom. Senast Lördagen den 11 Mars 1871 hade de kommit i twist med hwarandra om en kreaturstunga, och denna twist warade öfwer Söndagen till Måndag middag, då Gustaf åt Johans hustru haft utlåtelse, tydande på att han wille hämnas på Johan. När bröderna något senare på middagen träffades, rusade de mot hwarandra, hwarwid Johan med en större sten tillfogade Gustaf ett betydligt sär i hufwudet. Johan wille då skynda från tummelplatsen men upphanns af Gustaf och blef af honom fastad till marken. Af ännu ofänd anledning sprang Albert i detta ögonblick fram och räckte Gustaf den stora slagtarknifwen, hwilken denne med all kraft ända till skiftet rände in mellan 3:dje och 4:de resbenet på den kullfallne Johan. Denne hade dock styrka att gå upp på sitt rum, hwarest han, oaktadt läkarehjelp, efter omkring 2:ne timmar afled. Gustaf häktades genast och nekade wid rannsakingen men blef af flera wittnen öfwerbewisad och dömd till 6 års straffarbete.

III.

God wänner, nu en wisa will wi sjunga
Som uti dessa dagar blifwit gjord.
Och lyhnen alla, både gamla unga,
Den handlar om ett rysligt brodermord.

I kif och strid här bodde twenne bröder
Som inte wiste hwad försoning är.
Hos dem sig ständigt onda tankar föder
Och mot hwarandra hat de alltid bär.

Fast under samma modersbrööst de hwilat,
Samma broderfärleken ej hos dem. —
Nu har den ene utur werlden ilat,
Den andre fängelsset fått till sitt hem.

När mörka tankar snärjer menskans hjerta
I allehanda synder och begär,
Då, fastän sent, man märker till sin smärta,
Att man af afgrundsfursten fångad är.

En dag i Mars när middagen war inne,
De kommo med hwarandra uti gräl.
Och så for satan i den enes sinne
Att han sin broder wille slå ihjäl.

Och se'n när de sin middag slutat äta
Begynte de änyo byta ord.
De om en simpel småsak börja' tråta
Och tråtan slutade, o Gud, med mord!

Först Johan började att Gustaf hanna
Och sedan med en stor och spetsig sten
Han måttade ett slag åt brodrens panna
Och slog ett hål i hufwudskålens ben.

Den hemiska striden sågs af Johans maka
 Och af en tredje, fjortonårig bror;
 Förskräckt går Johan några steg tillbaka,
 Men hämnd i Gustafs arga sinne bor.

O, hemskt och fasligt är hvad sedan skedde.
 Hur onde anden makt med men'skan får.
 På ryslig hämnd sig Gustaf nu beredde
 Och genast han sin bror till marken slår.

Den minsta brodern, som i år beredes
 Af presten till sin första nattwardsgång,
 Af onde anden äfwen han nu ledes
 (Så händer här i lifwet mången gång.)

Till platsen skyndar han och drar ur slidan,
 Sin tolf tums långa, skarpa slagarknif,
 Och ger åt Gustaf, som den tör från sidan,
 Så djupt han kan in i sin broders lif.

Förvirrad ser han hur han rysligt syndar
 Och med förfäran ilar han då bort,
 Men Johan reser sig och hastigt skyndar
 In på sitt rum — hans tid är nu helt kort.

I kretsen utaf maka, slägt och wänner
 Förblöder han, knappt syns hos honom lif,
 I hjertat han en ryslig smärta känner,
 Ty det är fargadt utaf Gustafs knif.

Nu är det slut — de sista drag han andas
 Och utaf alla tar ett ömt farväl.
 Med warma tårar då hans böner blandas
 Till Gud om nåd för sin och brodrens själ.

En utmärkt öm och varm kärleksvisa om Erik
 och Sigfrida.

(Sjunges som Slottervisan).

Ack, jemt förgäfwes på blomsterstigen
 Sag dig som wantligt att möta går,
 Sag går och lyhnar längs utmed wiken,
 Men wännens röst jag ej höra får;
 Och skyarna uppå himlen gunga
 Och böljar swallar mot stenig strand,
 :: Din hopp och kärlek jag tänkt att sjunga,
 Men, ack, mitt hjerta det står i brand.

Mig felas mycket af skaldens snulle,
 Att kunna stämma min luta warm,
 Mitt hjerta mycket utsäga wille,
 Som blir förborgadt uti min barn;
 Dock fast ej högt jag mig mäktar swinga,
 Att bli dig lika uti behag,
 :: Jag likwäl låter min luta klinga
 I takt med tanken och hjertans slag.

Ack, förr i tiden det war så roligt,
 Men ack, den tiden förfluten är,
 När wid din sida jag satt förtroligt
 I blomsterlunden wid insjöns skär,
 Du sade att du war den lilja,
 Som skulle blifwa min tröst och staf;
 :: Jag läste tydligt ditt hjertas wilja:
 Min glädje war ett omätligt haf.

Men glädjens dagar de äro korta,
 De flytta snarligen bort sin kos.
 Din rena kärlek jag fann war borta,
 Du war ej mer min utwalda ros,
 Som varit fostrad inwid mitt hjerta
 Och äfwen der hade slagit knopp.
 :: O, hwem kan lindra min bittra smärta
 Och skänka frid åt mitt swifna hopp.

Sag dig har älskat med mera värma
 Nu någon tunga uttala kan,
 Och ännu en gång will jag mig närma
 Med hopp och kärlek intill din famn.
 Och ingen penna förmår att teckna
 Den frid och sällhet jag njutit har,
 :: Kom låt oss lika som förr förenas,
 Låt oss förljuswa hwarandras dar!

Dy första kärleken är den bästa,
 När den uppriktig och trogen är;
 Vid ingen annan kan jag mig fästa,
 Dy intill döden är du mig kär;
 Och därför will jag ännu begära,
 Att hand och hjerta du gifwer mig,
 :: Dy du skall blifwa min bästa ära,
 Som kan förljuswa min lefnadsstig,

Jag kan ej tänka att du will swika
 Din barndomswän som du älskat har,
 Ej efter guldet och äran sika,
 Dy det försvinner med tidens dar;
 Men trogen kärlek består i nöden,
 Dy ingen boja kan bryta den,
 :: Han ej försvinner i sjelfwa döden,
 Han swiker icke sin hjertas wän.

Uck, kära Erik, du mitt hjerta,
 Så swaret klingar från läppen warm
 Och handen äfwen; — lef fri från smärta,
 Jag hwila will i din trogna famn,
 Jag wille endast din trohet pröfwa;
 Nu wet jag säkert du älskar mig.
 :: Dig aldrig mera jag will bedröfwa,
 Jag blott will lefwa och dö för dig.

Uck, mins du Erik i rosenlunden,
 När som wi gingo att plocka bär!
 Du har wäl icke glömt bort den stunden,

Just då du sade du är mig kär;
 Och sedan des har du haft mitt hjerta
 I alla skiften, i sorg och nöd,
 :: Låt oss nu glömma all sorg och smärta,
 Nu är du min uti lif och död.

Haf tack Sigfrida, nu är jag glader,
 Nu wet jag säkert du är min brud.
 Och wi skall lefwa förnöjda dagar
 I flit och arbet och tacka Gud.
 Uck, wi skall hafwa så gladt och trefligt
 Som någon menska i werlden kan;
 :: Jag tycker nästan det låter grefligt:
 Du är min gumma och jag din man.

Gusam i stuggrifa dalen.

Gusam i stuggrifa dalen
 Dätt wid en swalkande ström,
 :: Bodde, befriad från qwalen,
 Dingal, en herde så öm.

Dyft som en wandrande stjerna,
 Skön som en Gud i en dröm,
 :: From som en ofskuldens tärna,
 Som sjelfwa lifwet så öm.

Sorger och oro och smärta,
 Och andra jordiska qual,
 :: Hade ej rum i hans hjerta
 Och trufdes ej uti hans dal.

Kärlek, som plågar så många,
 Hade ej rum i hans bröst;
 :: Blommornas doftande ånga
 Och foglarnes himmelska röst.

Woro de enda som hade
 Rum i hans sorgfria själ;
 :: Uti sin ofskuld han sade:
 "Himlen will Singsal så wäl".

Nitton år ensam han bodde
 Lugnt i sin fredliga dal;
 :: Drömmande saligt, han trodde
 Sig bo uti englarnes sal.

Då såg han en morgon wid strömmen
 En tärna som låg der och bad,
 :: Skön som en engel i drömmen,
 Som sjelfwa glädjen så glad,

Singsal gick ned till den sköna,
 Fattade ömt hennes hand,
 :: Drog henne upp i det gröna,
 Dätt wid den leende strand.

Skönaste flicka! — han sade —
 D! hwem har fört dig till mig,
 :: Fört dig till Singsal den glade,
 Som aldrig will skiljas wid dig?

Stammande sade den qwiinna:
 "Jag får ej blifwa hos dig,
 :: Ty jag är ej någon herdinna,
 Och Singsal kan aldrig få mig".

Kinder mot flinder nu brände,
 Singsal gaf flickan en kyß;
 :: Wredgad hon hastigt sig wände
 Och Singsal stod ensam som nyß.

Han rasar och tar från sitt galler
 Vägen och modigt den för,
 :: Spänner den, skjuter och faller,
 Blickar mot himlen och dör.